

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ครูน่าน จำกัด
Factors Affecting Saving Behavior of The Members of Nan Teacher
Saving & Credit Cooperative Ltd.

นายอภิวัฒน์ ยาวุธ
สาขาวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Apiwat Yawut
Email: 6614154147@rumail.ru.ac.th
Faculty of Business Administration Program in Finance
Ramkhamhaeng University
Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สำรวจลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด (2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด และ (3) ศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด โดยผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด จำนวน 400 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ Chi-square Test of Independence สถิติ Binary Logistic Regression และสถิติ Multinomial Logistic Regression ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี สถานภาพสมรส มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือน จำนวน 20,001 - 30,000 บาท ตำแหน่งการทำงานเป็นข้าราชการ และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป พฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด ส่วนใหญ่มีวิธีจัดสรรเงินออมโดยหักเงินออมก่อน ที่เหลือจึงนำไปใช้จ่าย มีระยะเวลาการออมไม่เกิน 5 ปี มีรูปแบบการออมเป็นเงินฝากออมทรัพย์รายเดือน (สามัญ) มีวัตถุประสงค์หลักในการออมเงินคือเพื่อยามฉุกเฉินหรือเจ็บป่วย มีการเลือกออมเงินเนื่องจากอัตราผลตอบแทน และผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมคือตนเอง ซึ่งสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยด้านผลตอบแทนโดยภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยด้านความมั่นคงโดยภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจโดยภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$) ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยภาพรวมในระดับมาก

($\bar{X} = 4.05$) ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยด้านรายได้โดยภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) และให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินโดยภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$)

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า (1) สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด ส่วนใหญ่ที่มีระดับการศึกษาและประเภทตำแหน่งการทำงานต่างกัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมเงินที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด ส่วนใหญ่ที่มีเพศ อายุ สถานภาพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด (2) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด ที่ต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ พฤติกรรมการออมเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด

ABSTRACT

This research aimed to (1) examine the personal factors of the members of Nan Teacher Saving & Credit Cooperative Ltd, (2) investigate the factors influencing the saving behavior of the members of Nan Teacher Saving & Credit Cooperative Ltd, and (3) study the saving behavior of the members of Nan Teacher Saving & Credit Cooperative Ltd. The study employed a sample of 400 members of the cooperative. Data were collected through a structured questionnaire. Descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, were used to summarize the data. Inferential statistics, including the Chi-square Test of Independence, Binary Logistic Regression and Multinomial Logistic Regression were applied at a 0.05 level of statistical significance.

The results revealed that most members were female, aged between 31 and 40 years, married, held a bachelor's degree, earned a monthly income between 20,001 and 30,000 baht, worked as government officials, and had over 11 years of work experience. In terms of saving behavior, most members adopted the practice of saving before spending, with a saving duration of less than five years. The predominant form of saving was a regular monthly savings account. The primary purpose of saving was for emergency or medical needs. The most influential factor in saving decisions was the rate of return, and the individual member was identified as the key influencer in the decision-making process. Regarding the level of importance attributed to various influencing factors, members placed a high level of importance on return factors (mean = 4.13), a very high level of importance on security factors (mean = 4.42) and motivational factors (mean = 4.49), a high level of importance on economic and social

factors (mean = 4.05) and income factors (mean = 3.95), and a very high level of importance on financial literacy factors (mean = 4.24).

The hypothesis testing results indicated that (1) Members with different levels of education and job positions demonstrated statistically significant differences in saving behavior at the 0.05 significance level. In contrast, gender, age, marital status, monthly income, and work experience were not significantly related to saving behavior. (2) The factors influencing saving behavior had a statistically significant effect on the saving behavior of members of Nan teacher saving & credit cooperative Ltd at the 0.05 significance level.

Keyword; Saving Behavior, Nan Teacher Saving & Credit Cooperative Ltd.

บทนำ

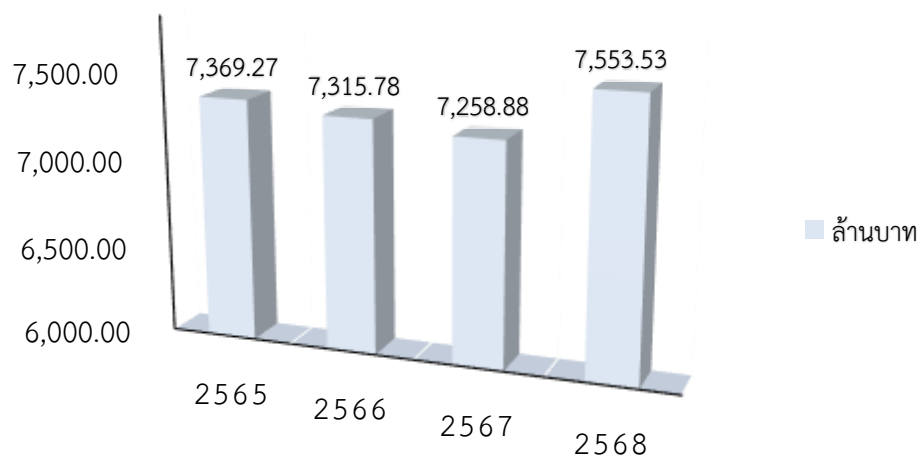
การออมเงินนั้นเปรียบเสมือนการปลูกต้นไม้ หากเราปลูกต้นไม้และบำรุงดูแลตั้งแต่ต้นเล็กๆ มันจะค่อยๆ เจริญเติบโต แข็งแรง และในที่สุดก็จะสามารถให้ร่มเงาและผลผลิตที่ยั่งยืน เช่นเดียวกับการออมเงิน ซึ่งการออมเงินเป็นเรื่องของพฤติกรรม การฝึกฝนให้เด็กเริ่มออมเงินตั้งแต่อายุยังน้อย จะช่วยสร้างวินัยที่ดีติดตัวตลอดชีวิต เมื่อเขาเติบโตและมีรายได้มากขึ้น ก็จะสามารถจัดการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักวางแผนการใช้จ่ายและเก็บออมในระยะยาว

การออมเป็นการจัดสรรรายได้บางส่วนเก็บสะสมไว้เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ อาทิ การใช้จ่ายในอนาคต การรองรับเหตุฉุกเฉิน หรือการใช้จ่ายในสิ่งที่ต้องการเป็นพิเศษ โดยทั่วไปการออมจะอยู่ในรูปแบบที่มีความเสี่ยงต่ำและให้ผลตอบแทนไม่สูงนัก เมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนประเภทอื่น เช่น การฝากเงินออมทรัพย์ การฝากเงินประจำ หรือการซื้อสลากออมทรัพย์ เป็นต้น สัดส่วนการออมที่เหมาะสม ควรอยู่ที่ประมาณ 1 ใน 4 ของรายได้ต่อเดือน อย่างไรก็ตามสัดส่วนดังกล่าวสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับรายได้ในปัจจุบัน รวมถึงแผนการทางการเงินที่วางไว้ หากมีเป้าหมายในการใช้จ่ายเงินก้อนใหญ่ในอนาคตอันใกล้ อาจจำเป็นต้องเพิ่มสัดส่วนการออมให้มากกว่า 1 ใน 4 ของรายได้ต่อเดือน เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินได้เร็วขึ้นในทางกลับกัน หากมีรายได้น้อยหรือมีภาระหนี้สินจำนวนมาก อาจจำเป็นต้องลดสัดส่วนการออมลงชั่วคราว เพื่อนำเงินไปทยอยชำระหนี้สินที่มีอยู่ให้หมดเสียก่อน แล้วจึงค่อยปรับเพิ่มการออมในภายหลัง

“สหกรณ์” ตามบทนิยาม หมายถึง องค์กรทางเศรษฐกิจและสังคมที่สมาชิกร่วมกันจัดตั้งขึ้น โดยการลงทุนร่วมกัน ทำการผลิตร่วมกัน จำหน่ายสินค้าร่วมกัน หรือบริการตามความต้องการหรือผลประโยชน์อย่างเดียวกันของบรรดาสมาชิก โดยสมาชิกแต่ละคนมีสิทธิในการออกเสียงได้เพียงหนึ่งเสียงในการบริหารสหกรณ์ ซึ่งไม่ขึ้นอยู่กับจำนวนหุ้นที่ถือครองอยู่ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์การเกษตร เป็นต้น (กฎ) คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด จัดตั้งขึ้นด้วยความคิดริเริ่มของอาจารย์คำพ นุชนิยม ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งศึกษาธิการจังหวัดน่าน โดยได้พิจารณาเห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครูในจังหวัดน่าน ที่มีภาระหนี้สินกับบุคคลภายนอก จากการจ่ายดอกเบี้ยในราคาแพง จึงได้มีการประชุมชี้แจงให้ทราบถึงวิธีการที่จะช่วยเหลือและร่วมมือกันปลดเปลื้องความเดือดร้อนนี้ บรรดาครูอาจารย์และข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดน่าน จึงมีความเห็นพ้องกันในการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตสำหรับครูอาจารย์ข้าราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจังหวัดน่าน ที่ได้รับอัตราเงินเดือน เพื่อให้เป็นสถาบันการเงินอันถาวร โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมให้สมาชิกสงวนรายได้ของตนเองไว้ในวิถิต่างอันมั่นคงและขจัดความเดือดร้อนทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในหมู่สมาชิก โดยถือหลักความสมัครใจ หลักประชาธิปไตย หลักความยุติธรรม หลักช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อจะได้ช่วยยกระดับความเป็นอยู่ให้สูงขึ้น ดังนั้น ศึกษาธิการจังหวัดน่าน นำโดยอาจารย์คำพ นุชนิยม จึงได้ดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด ขึ้น และได้รับการจดทะเบียน เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2503 หมายเลขทะเบียนที่ 41/10954 ซึ่งประกอบธุรกิจครั้งแรก เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2503 มีสมาชิกแรกเริ่ม จำนวน 913 คน และมีทุนดำเนินการแรกเริ่ม จำนวน 180,990 บาท ปัจจุบันสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด ดำเนินงานมา 65 ปี มีจำนวนสมาชิก 13,984 คน มีทุนเรือนหุ้น จำนวน 7,035.91 ล้านบาท มีเงินรับฝากจากสมาชิก จำนวน 7,258.88 ล้านบาท มีเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินอื่น จำนวน 469.08 บาท และมีเงินให้กู้แก่สมาชิก จำนวน 15,994.93 ล้านบาท (รายงานผลการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด, 2567)

จำนวนเงินรับฝากจากสมาชิก

จากภาพจะเห็นได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด มีจำนวนเงินรับฝากจากสมาชิกลดลงทุกปี แต่ในปีปัจจุบันกลับมีจำนวนเงินรับฝากจากสมาชิกเพิ่มขึ้น สะท้อนให้เห็นว่าสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด ปัจจุบันหันมาสนใจเรื่องการออมเงินเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาตลอดจนส่งเสริมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด จึงจำเป็นต้องให้ความสนใจต่อปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์

ครุฑน่าน จำกัด เพื่อให้งานวิจัยนี้เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการออมของสมาชิก อันจะเป็นตัวชี้ทางการเพิ่มรายได้แก่สหกรณ์ได้มากยิ่งขึ้น ตลอดจนในการที่จะนำไปพิจารณาต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งเชิงผู้กำหนดนโยบายหรือฝ่ายบริหารงานสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ตลอดจนเจ้าหน้าที่ได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลการสำรวจในการกำหนดนโยบายการบริหารงานตามแผนงานยุทธศาสตร์การระดมทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมกรรมการออมเงินของสมาชิก และช่วยให้ทราบถึงปัจจัยในการส่งเสริมการออมได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อสำรวจลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด

ขอบเขตงานวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด มีขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง โดยแจกแบบสอบถามรูปแบบ Google Forms
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด และพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด และวิเคราะห์ลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด กับพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด กับพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด
3. ขอบเขตด้านตัวแปร (1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ (1.1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประเภทตำแหน่งการทำงาน และประสบการณ์ในการทำงาน (1.2) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงิน ได้แก่ ด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคง ด้านแรงจูงใจ ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านรายได้ และด้านความรู้ทางการเงิน (2) ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ประกอบด้วย วิธีจัดสรรเงินออม ระยะเวลาการออม รูปแบบการออม วัตถุประสงค์หลักในการออมเงิน การเลือกออมเงิน และผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออม
4. ขอบเขตด้านระยะเวลา งานวิจัยนี้มีระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูลและเก็บแบบสอบถามระหว่างเดือนกันยายน - ตุลาคม พ.ศ. 2568

สมมติฐานงานวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมเงิน ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการออมเงิน ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.2 สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการออมเงิน ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.3 สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ที่มีสถานภาพต่างกัน มีพฤติกรรมการออมเงิน ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการออมเงิน ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.5 สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมการออมเงิน ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.6 สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ที่มีประเภทตำแหน่งการทำงานต่างกัน มีพฤติกรรมการออมเงิน ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.7 สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงิน ที่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ที่ต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ที่ต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด
2. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด
3. เพื่อทราบถึงพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด
4. เพื่อเป็นข้อมูลต่อผู้บริหารหรือผู้ที่สนใจ ในการนำไปใช้กำหนดเป็นนโยบายการส่งเสริมการออมเงิน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีการออม คำจำกัดความของการออม (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2566) ได้ให้ความหมายของการออมว่า การออมเป็นการแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งเก็บสะสมไว้สำหรับวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เพื่อไว้ใช้ในอนาคต เพื่อเวลาฉุกเฉิน เพื่อใช้ในเรื่องที่อยากได้หรืออยากทำ

2. แนวคิดและทฤษฎีของ Franco Modigliani (1954) ทฤษฎี Life - Cycle Hypothesis (LCH) ที่ได้อธิบายว่า พฤติกรรมการออมและการใช้จ่ายของบุคคลตลอดช่วงชีวิต โดยมองว่าผู้คนจะวางแผนการเงินของตนเองตามช่วงอายุและคาดหวังรายได้ในอนาคต โดยที่การออมและการใช้จ่ายในแต่ละช่วงชีวิตจะได้รับการปรับสมดุลให้สอดคล้องกับรายได้ถาวร (permanent income) และความต้องการบริโภคที่คงที่ในระยะยาว (1) การออมจะเกิดขึ้นตามช่วงอายุ แบ่งออกเป็น 3 ช่วงหลักๆ

คือ (1.1) ช่วงวัยหนุ่มสาว (Early life stage) ในช่วงวัยนี้บุคคลอาจจะมีรายได้ต่ำ จึงอาจจะต้องพึ่งพาการกู้ยืม และเริ่มการออมเพียงเล็กน้อย (1.2) ช่วงวัยทำงาน (Working life stage) ในช่วงนี้รายได้จะอยู่ในระดับสูง บุคคลมักจะมีการออมในอัตราที่สูงเพื่อลดความเสี่ยงในอนาคต และเตรียมตัวสำหรับการเกษียณ (1.3) ช่วงวัยเกษียณ (Retirement stage) เมื่อเกษียณแล้วรายได้จากการทำงานจะลดลง บุคคลจะต้องใช้เงินออมที่สะสมมาตลอดชีวิตมาใช้จ่ายในช่วงนี้ (2) รายได้ถาวร (Permanent Income) คือ รายได้ที่บุคคลคาดว่าจะได้รับตลอดชีวิต และเป็นปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินใจในการบริโภคและออมของบุคคล

3. แนวคิดและทฤษฎีปัจจัยส่วนบุคคล แนวคิดของ Kotler & Armstrong (2018) ให้แนวคิดประชากรศาสตร์ (Demographics) เป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการวิเคราะห์ตลาดเพื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับกลุ่มลูกค้าเฉพาะ การเข้าใจประชากรศาสตร์ช่วยให้ธุรกิจสามารถสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า และทำการตลาดได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีตัวแปรที่สำคัญ ดังนี้ (3.1) อายุ (Age) กลุ่มลูกค้าแต่ละช่วงอายุมีความต้องการและพฤติกรรมบริโภคที่แตกต่างกัน (3.2) เพศ (Gender) การตลาดบางประเภทอาจมีการแบ่งแยกตามเพศ (3.3) ระดับการศึกษา (Education) การศึกษาอาจมีผลต่อความสนใจในสินค้าที่เฉพาะเจาะจง (3.4) อาชีพ (Occupation) คนในแต่ละอาชีพอาจจะมีความต้องการที่แตกต่างกัน (3.5) รายได้ (Income) รายได้ของบุคคลมีผลโดยตรงต่อการเลือกซื้อสินค้าหรือบริการ โดยสามารถแบ่งกลุ่มลูกค้าตามระดับรายได้ (3.6) สถานะครอบครัว (Family Status) สถานะการสมรสหรือการมีบุตรอาจส่งผลต่อการเลือกซื้อสินค้าที่จำเป็นสำหรับครอบครัว (3.7) เชื้อชาติและชาติพันธุ์ (Ethnicity) ปัจจัยทางเชื้อชาติและชาติพันธุ์มีผลต่อการเลือกสินค้าที่มีลักษณะเฉพาะ

4. แนวคิดและทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค 6W1H แนวคิดของวารี สุทักษิณา (2558; อ้างอิงจาก Kotler, 1999) กล่าวว่า การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคถือเป็นกระบวนการวิจัยหรือการสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมซื้อและการใช้สินค้าหรือบริการของผู้บริโภค โดยอาศัยคำถามเชิงวิเคราะห์เป็นเครื่องมือในการศึกษาพฤติกรรมดังกล่าว ซึ่งมักอยู่ในรูปแบบของกรอบแนวคิด (6W1H) เพื่อใช้ในการค้นหาคำตอบและทำความเข้าใจพฤติกรรมของผู้บริโภคได้อย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย (4.1) ใครบ้างที่อยู่ในตลาดเป้าหมาย (Who is in the Target Market?) เป็นคำถามเพื่อต้องการทราบถึงลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย (4.2) ผู้บริโภคต้องการซื้ออะไร (What Does the Consumer Buy?) เป็นคำถามเพื่อต้องการทราบถึงสิ่งที่ผู้บริโภคคาดหวังจะได้รับจากผลิตภัณฑ์ (4.3) ทำไมผู้บริโภคจึงได้ตัดสินใจซื้อ (Why Does the Consumer Buy?) เป็นคำถามเพื่อต้องการทราบถึงแรงจูงใจหรือวัตถุประสงค์ในการซื้อ (4.4) ใครบ้างที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อ (Who Participates in the Buying?) เป็นคำถามเพื่อต้องการทราบถึงบทบาทของกลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค (4.5) ผู้บริโภคซื้อเมื่อใด (When Does the Consumer Buy?) เป็นคำถามเพื่อต้องการทราบถึงช่วงเวลาหรือโอกาสในการซื้อ ของผู้บริโภค (4.6) ผู้บริโภคซื้อที่ไหน (Where Does the Consumer Buy?) เป็นคำถามเพื่อต้องการทราบถึงช่องทางหรือแหล่งในการเลือกซื้อสินค้าของผู้บริโภค (4.7) ผู้บริโภคซื้ออย่างไร (How Does the Consumer Buy?) เป็นคำถามเพื่อต้องการทราบถึงขั้นตอนหรือกระบวนการในการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยแจกแบบสอบถามในรูปแบบ Google Forms และนำข้อมูลที่ได้มาป้อนสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อทำการรวบรวมข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ SPSS

2. กลุ่มประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด โดยกลุ่มตัวอย่างที่ได้ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด จำนวน 13,984 คน (ข้อมูล ณ 31 สิงหาคม 2568) โดยได้คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามการคำนวณของ Yamane ค่าที่ได้ คือ 389 ตัวอย่าง และเพื่อให้ข้อมูลมีความครบถ้วนสมบูรณ์ สะดวกต่อการคำนวณ และการเก็บแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 400 ตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีการแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 คำถามคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถามเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกเพียงคำตอบเดียว

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามชนิดปลายปิด ประกอบด้วย คำถามจำนวนทั้งสิ้น 7 ข้อ โดยกำหนดให้ผู้ตอบเลือกเพียงหนึ่งตัวเลือกที่ตรงกับตนเองมากที่สุดในแต่ละข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ ต่อเดือน ประเภทตำแหน่งการทำงาน ประสบการณ์ในการทำงาน

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด แบบสอบถามชนิดปลายปิด มีคำถามทั้งหมด จำนวน 4 ข้อ โดยกำหนดให้ผู้ตอบเลือกเพียงหนึ่งตัวเลือกที่ตรงกับตนเองมากที่สุดในแต่ละข้อ และเป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ ซึ่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกคำตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ ประกอบด้วย วิธีจัดสรรเงินออม ระยะเวลาการออม รูปแบบการออม วัตถุประสงค์หลักในการออมเงิน การเลือกออมเงิน และผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออม

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงิน จำนวน 18 ข้อ ประกอบด้วย ด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคง ด้านแรงจูงใจ ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านรายได้ และด้านความรู้ทางการเงิน โดยแบ่งระดับการวัดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ 4.21 - 5.00 หมายถึง มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินมากที่สุด 3.41 - 4.20 หมายถึง มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินมาก 2.61 - 3.40 หมายถึง มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินปานกลาง 1.81 - 2.60 หมายถึง มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินน้อย และ 1.00 - 1.80 หมายถึง มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินน้อยที่สุด และวัดค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha) เท่ากับ 0.883 ถือว่ายอมรับได้ สามารถใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้

4. วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ลักษณะ ได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิ โดยแจกแบบสอบถามในรูปของ Google Forms ให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ซึ่งหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยทำการนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์คำนวณผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ SPSS และข้อมูลทุติยภูมิ เป็นส่วนของข้อมูลที่ใช้ประกอบงานวิจัย ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออม รวมถึงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องซึ่งมาจากบทความวิจัยเอกสาร แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ นำมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) กับตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประเภทตำแหน่งการทำงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และพฤติกรรมการออมเงินของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย วิธีจัดสรรเงินออม ระยะเวลาการออม รูปแบบการออม วัตถุประสงค์หลักในการออมเงิน การเลือกออมเงิน และผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออม ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กับตัวแปรปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงิน ประกอบด้วย ด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคง ด้านแรงจูงใจ ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านรายได้ และด้านความรู้ทางการเงิน และสถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ประกอบด้วย สถิติ Chi-square Test of Independence ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพื่อศึกษาลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมเงิน ที่ต่างกัน ใช้สถิติ Binary Logistic Regression (กรณีตัวแปรตาม จำนวน 2 กลุ่ม) และสถิติ Multinomial Logistic Regression (กรณีตัวแปรตามมากกว่า 2 กลุ่ม) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.25 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.75 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 44.5 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 62.5 รายได้ต่อเดือน จำนวน 20,001 - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.5 มีตำแหน่งการทำงานเป็นข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 75.5 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 38.5

2. พฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด พบว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ส่วนใหญ่ มีวิธีจัดสรรเงินออมโดยหักเงินออมก่อน ที่เหลือจึงนำไปใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 91.25 มีระยะเวลาการออมไม่เกิน 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.75 มีรูปแบบการออมเป็นเงินฝากออมทรัพย์รายเดือน (สามัญ) คิดเป็นร้อยละ 52.0 มีวัตถุประสงค์หลักในการออมเงินคือ

เพื่อยามฉุกเฉินหรือเจ็บป่วย คิดเป็นร้อยละ 35.1 มีการเลือกออมเงินเนื่องจากอัตราผลตอบแทน คิดเป็นร้อยละ 65.75 และมีผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมคือตนเอง คิดเป็นร้อยละ 78.0

3. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด พบว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยด้านผลตอบแทนโดยภาพรวม ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.13 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยด้านความมั่นคงโดยภาพรวม ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.42 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจโดยภาพรวม ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.49 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.05 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยด้านรายได้โดยภาพรวม ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.95 และให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน โดยภาพรวมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.24

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า (1) สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ส่วนใหญ่ที่มี ระดับการศึกษาและประเภทตำแหน่งการทำงานต่างกัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมเงิน ที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ส่วนใหญ่ที่มีเพศ อายุ สถานภาพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด (2) ปัจจัยที่มีผล ต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ที่ต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ส่วนใหญ่ที่มีระดับการศึกษา และประเภทตำแหน่งการทำงานต่างกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมเงินที่ต่างกัน สอดคล้อง กับการวิจัยของฐิติชญาณ์ เพิ่มผลสมบัติ (2559) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมของสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำกัด จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งพบว่า ปัจจัย ส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน สถานภาพ และระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินค่าหุ้นต่อครั้ง ประเภทของเงินรับฝาก และจำนวนเงินรับฝากต่อครั้ง ซึ่งเป็นพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำกัด จังหวัดนครราชสีมา สอดคล้องกับการวิจัยของชุดิสรารักษ์ หอม (2564) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่า กลุ่มวัยทำงานในเขต กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษาต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออมเงินของกลุ่ม วัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานะต่างกัน สอดคล้อง กับการวิจัยของรุ่งนภา อนุโสภณ (2558) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำกัด สาขาสุราษฎร์ธานี ซึ่งพบว่าระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมในส่วนองวิธีการจัดสรรเงินออม ในแต่ละเดือน และมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมในส่วนองวิธีการจัดสรรเงินออม เมื่อมีเงินจำนวนมาก สอดคล้องกับการวิจัยของนิรมล โตทรัพย์ (2565) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพล

ต่อการออมของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกิดจากข้อมูลทั้ง 3 ส่วน คือ ข้อมูลปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ด้านพฤติกรรมการออม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ชรวิชาญ โตศักดิ์ (2563) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ซึ่งพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและอาชีพ แตกต่างกัน มีผลทำให้พฤติกรรมการออมเงินแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุลีสพร ศรีวะรมย์ (2565) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ส่วนกลาง) ซึ่งพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ส่วนกลาง)

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ที่ต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด สอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬภา งามปฏิรูป (2559) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด ซึ่งพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติชญาณ์ เพิ่มผลสมบัติ (2559) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำกัด จังหวัดนครราชสีมา ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางสังคม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำกัด จังหวัดนครราชสีมา สอดคล้องกับงานวิจัยของนิรมล โตทรัพย์ (2565) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกิดจากข้อมูลทั้ง 3 ส่วน คือ ข้อมูลปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ด้านพฤติกรรมการออม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ชรวิชาญ โตศักดิ์ (2563) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ด้านผลตอบแทน ในส่วนของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์ ส่งผลและมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริรัตน์ ศรีพนม (2559) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัดซึ่งพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ด้านผลตอบแทน ในส่วนของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์ ส่งผลและมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่อพฤติกรรม การออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุลีสพร ศรีวะรมย์ (2565) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ส่วนกลาง) ซึ่งพบว่า ปัจจัยด้านทักษะทางการเงิน ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ส่วนกลาง)

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรส่งเสริมกิจกรรมการออมที่ครอบคลุมทุกเพศ โดยเน้นสร้างแรงจูงใจร่วมกัน เพื่อให้ทั้งเพศชาย เพศหญิง และเพศทางเลือกมีส่วนร่วมในพฤติกรรมการออมในระดับใกล้เคียงกัน
2. ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการออมให้เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย เช่น กลุ่มวัยทำงานเริ่มต้น ควรเน้นการออมเพื่ออนาคต ส่วนกลุ่มวัยเกษียณควรเน้นการออมเพื่อความมั่นคงระยะยาว เป็นต้น
3. ควรจัดอบรม กิจกรรมให้ความรู้ ส่งเสริมแนวคิดการออมกับระดับรายได้ โดยเน้นการให้ความรู้เรื่องการออมก่อนใช้ และการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลให้กับสมาชิก เพื่อสร้างพฤติกรรมออมอย่างสม่ำเสมอแม้มีรายได้เริ่มต้นน้อย
4. ควรจัดอบรม กิจกรรมให้ความรู้ กิจกรรมส่งเสริมการออมสำหรับสมาชิก โดยเฉพาะกลุ่มที่เริ่มต้นทำงาน ควรได้รับการปลูกฝังแนวคิดการออมตั้งแต่วัยเริ่มต้น เพื่อสร้างนิสัยทางการเงินที่ดี
5. สหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑน่าน จำกัด ควรจัดทำผลิตภัณฑ์ออมทรัพย์ที่เหมาะสมกับลักษณะตำแหน่งงาน เช่น ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างประจำ เพื่อให้การออมสอดคล้องกับระดับรายได้และความมั่นคงในอาชีพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยด้านบทบาททางเพศและความแตกต่างทางค่านิยมทางสังคม เพื่อทำความเข้าใจแรงจูงใจเชิงลึกของแต่ละเพศในปัจจุบันที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมการออม
2. ควรศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมการออมในแต่ละช่วงเจนเนอเรชัน (Generation X, Y, Z) เพื่อให้ได้แนวทางการส่งเสริมการออมที่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของแต่ละกลุ่มวัย
3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาระทางการเงินของครัวเรือนเพิ่มเติม (เช่น จำนวนบุตร ภาระหนี้สิน) กับพฤติกรรมการออม เพื่อความเข้าใจในการบริหารจัดการเงินในระดับครอบครัวอย่างเป็นระบบ
4. ควรศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบการวางแผนทางการเงินและการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยเกษียณอายุ

เอกสารอ้างอิง

- กองทุนการออมแห่งชาติ. (2567). *การสร้างวินัยทางการเงิน: เริ่มต้นออมตั้งแต่เด็ก*.
ค้นเมื่อ 15 กันยายน 2568, จาก <https://www.nsf.or.th>
- จุฬารักษ์ งามปฏิรูป. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ชุติสรา รักหอม. (2564). *พฤติกรรมการออมเงินของกลุ่มวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จิตติชญาณ์ เพิ่มผลสมบัติ. (2559). *พฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำกัด จังหวัดนครราชสีมา*. การค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2566). *แนวคิดการออม: การจัดสรรรายได้เพื่ออนาคต*. กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2566). *แนวทางการออมเพื่อความมั่นคงทางการเงิน*. กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- นิรมล โตทรัพย์. (2565). *พฤติกรรมกรรมการออมของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เพ็ชรวิชาญ โตศักดิ์. (2563). *พฤติกรรมกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำกัด*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2550). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- รุ่งนภา อนุโสภณ. (2558). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำกัด สาขาสุราษฎร์ธานี*. สารนิพนธ์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.
- ศิริรัตน์ ศรีพนม. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด*. งานนิพนธ์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด. (2567). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2567*. น่าน: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด.
- สหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด. (2565–2568). *รายงานกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด ประจำปี 2565–2568*. น่าน: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูน่าน จำกัด.
- สุลีพร ศรีวรมย์. (2565). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการออมของข้าราชการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ส่วนกลาง)*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of psychology testing*. New York: Harper & Row.
- Kotler, P. T., & Armstrong, G. (2018). *Principles of Marketing (Global ed.)*. Pearson.
- Modigliani, F. (1954). *Life-Cycle Hypothesis of Saving*. *Journal of Economic Theory*, 1, 1–29.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis (3rd Ed)*. New York: Harper and Row Publications.